

Bir Kur'ân kavramı: Tевbe-i nasûh

Muharrem Okur: “Tevbe-i Nasuh ne demektir? Nasıl bir kavramdır? Şartları nelerdir?”

GÜNAHI GÜNAH DİYE BIRAKMAK

Tevbe-i Nasuh, Kur'ân'a ait bir kavramdır.

Ciddî, halis ve safi olarak, hulûs-u kalp ile, sırf günahların bağışlanmasını dileyerek, sırf Allah rızası için yapılan tevbe demektir.

Nasûh, “nush ve nasîhat” kökünden mübalâğa siygasındadır.

Günahı günah olduğu için terk etmek, haramdan haram olduğu için yüz çevirmek, sırf Allah korkusuyla gûnahtan ve haramdan pişmanlık duymak, bir daha günahlara dönmemek üzere günahların şerrinden Allah'a sığınmak ve tevbe etmek demektir.

Günah olan şeyi başka bir gaye için bırakmak ve başka bir nedenle pişman olmak tevbe-i nasûh olmaz.

Meselâ içkiyi sağlığa zararlı olduğu için veya doktor yasakladığı için terk etmek veya bundan dolayı içtiğine pişman olmak tevbe-i nasûh olmaz.

Günah olan bir şeyi menfaatli olsa dahi, Allah haram kıldı diye terk etmek ise tevbe-i nasûh sayılır.

Kur'ân'da şöyle buyrulur:

“Ey îmân edenler! Allah'a Tевbe-i Nasuh ile (tam bir ihlâs ile) tevbe edin. Umulur ki, Rabbiniz günahlarınızı bağışlar ve sizi altından ırmaklar akan Cennetlere koyar. O gün Allah'ın peygamberi ve beraberindeki müminleri utandırmayacağı gündür. O gün onların nuru önlerinden ve sağlarından koşarak Cennete yol gösterirken, onlar da: 'Ey Rabbimiz! Nurumuzu tamamla ve bizi bağışla! Muhakkak Senin her şeye gücün yeter!' derler.”¹

GÜNAHA DÖNMEMEK NİYETİYLE TÖVBE

Muâz bin Cebel (ra): “Yâ Resûlallah! Tевbe-i Nasûh nedir?” diye sordu. Peygamber Efendimiz (asm):

“Kul, yapmış olduğu gûnahtan öyle nedamet eder ve Allah’tan öyle özür diler ki, sağılan süt memeye dönmediği gibi, bir daha gûnaha dönmez!”²

Bediüzzaman bunun hikmetini şöyle açıklıyor: Halis yapılan tövbe ve istiğfar, şer işleme meylini kırar, gûnah arzusunu yok eder, şerrin zararlarını önler.³

Hazret-i Ali (ra) bir gün birisinin “Allahümme innî estağfiruke ve etûbü ileyke” (Allah’ım Senden bağışlanmak isterim ve Sana tövbe ederim.) dediğini işitmişti. Dedi ki:

“Dil çabukluđu ile söyleyip, kalpten tevbe etmemek yalancılar tövbesidir!” Adam:

“O halde tövbe nedir?” dedi. Hazret-i Ali:

“Tövbede altı şey toplanmalıdır:

- 1-Geçmiş gûnahlara pişmanlık,
- 2-Farzları yapmak,
- 3-Kötülükleri terk etmek,
- 4-Düşmanlarla ve hasımlarla helâlleşmek,
- 5-Bir daha gûnaha dönmemeye azm etmek.
- 6-Nefsi gûnahlarda büyüttüğün gibi onu Allah’a itaatte eritmek ve ona gûnahların zevkini tattırdığın gibi, Allah’a itaatini zorluğunu ve acısını tattırmak” dedi.

TÖVBE EDENE ALLAH’IN LÜTFU

Peygamber Efendimiz (asm) buyurmuştur ki: “Kul tövbe ettiğinde Allah onun gûnahlarını hafaza meleklerine unutturur. Aynı şekilde onun organlarına unutturur. İşlediği yerdeki izlerini de yok eder. Tâ ki, Allah’ın huzuruna vardığında gûnah işlediğine dair aleyhinde şahitlik edecek bir şey bulunmasın!”⁴

Dipnotlar:

- 1- Tahrîm Sûresi: 8
- 2- Elmalı, H. Dini Kur’ân Dili, 7/5127
- 3- Sözler, s. 432
- 4- Câmiü’s-Sağir, 1/168